
Afdeling: Sociaal Domein
Behandelaar: Essousi, Ali
Telefoonnummer: **0342495248**

Voorstelnr. 549
Barneveld, 13 maart 2020
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **Overzicht preventie-activiteiten (uitwerking motie 31)**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met memo: Overzicht preventie-activiteiten (uitwerking motie 31).
2. De gemeenteraad te informeren (rubriek B) en de memo als bijlage mee te zenden.

Inleiding

In de raadsvergadering van 19 juni 2019 is tijdens de beleidsbeschouwingen motie 31 (preventie maatschappelijke problemen jongeren) aangenomen. In de beraadslaging tijdens de beleidsbeschouwingen is benadrukt dat het gaat om een overzicht van alle preventie-activiteiten. Aan de hand daarvan kan nader bekeken worden wat aanvullend wenselijk is. Met deze memo wordt vervolg gegeven aan de motie.

Bijlagen

- Memo: Overzicht preventie-activiteiten (uitwerking motie 31)
- Motie 31: preventie maatschappelijke problemen jongeren

Memo

Datum:
13 maart 2020

Onderwerp: Overzicht preventie-activiteiten gemeente Barneveld (uitwerking motie 31)

Ter attentie van: Gemeenteraad Barneveld

Afzender: Burgemeester en wethouders

In de raadsvergadering van 19 juni 2019 is tijdens de beleidsbeshouwingen motie 31 (preventie maatschappelijke problemen jongeren) aangenomen. De motie verzoekt het college om:

- *Een voorstel te maken om de genoemde maatschappelijke thema's te verwerken in een toekomstvisie met betrekking tot continue inzet op preventieve maatregelen en voorlichtingscampagnes en hierin de jongerenraad te betrekken;*
- *Omdat herhaling voor deze doelgroep erg belangrijk is om de boodschap te ontvangen, en vanwege het feit dat de doelgroep ook steeds 'vernieuwd' wordt, diverse campagnes regelmatig te herhalen. (Bijvoorbeeld nu alcohol, volgend jaar iets anders, dan weer alcohol)*

In de beraadslaging tijdens de beleidsbeshouwingen is benadrukt dat het gaat om een overzicht van alle preventie-activiteiten. Aan de hand daarvan kan nader bekeken worden wat aanvullend wenselijk is. Met deze memo wordt vervolg gegeven aan de motie. Deze memo bevat een overzicht van preventie-activiteiten. Daarnaast wordt aangegeven welke organisatie(s) betrokken zijn. Deze thema's worden nader uitgewerkt in een integraal preventieplan.

Het is niet mogelijk gebleken om de preventie-activiteiten (voorspellend) uit te zetten in tijd omdat dat niet strookt met de manier waarop wij werken binnen het preventieve veld. Preventie-thema's zijn geen uitwerkingen van thema's die programmatisch in tijd zijn gezet. De huidige prioritering is een actuele reactie op de hedendaagse maatschappelijke behoeften. Deze maatschappelijke behoeften kunnen (onverwacht en autonoom) veranderen. De preventie-thema's bewegen mee met de actuele behoefte.

In het preventieve veld worden momenteel diverse taken uitgevoerd door verschillende organisaties. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) heeft een leidende rol om de coördinatie en samenhang binnen het preventieve veld te bewaken. Zo wordt bijvoorbeeld voorkomen dat preventie-activiteiten die gericht zijn op dezelfde doelgroepen elkaar belemmeren.

Deze memo bevat een overzicht van preventie-activiteiten gecategoriseerd naar de prioritaire thema's zoals opgenomen in het werkprogramma Jeugd.

De preventie-activiteiten zitten op verschillende abstractieniveaus.

1. preventie-activiteiten algemeen gericht op positieve gezondheid en algemene ontwikkeling van jongeren.
2. preventie-activiteiten specifiek gericht op thema's en doelgroepen.

1. preventie-activiteiten algemeen gericht op positieve gezondheid en algemene ontwikkeling van jongeren

Maatschappelijke organisaties hebben een breed algemeen aanbod beschikbaar voor de inwoners van Barneveld.

Dit zijn algemene diensten die gericht zijn op positieve gezondheid en algemene ontwikkeling van jongeren. Deze diensten zijn niet bij voorbaat gericht op een afgebakende thema of doelgroep zoals bijvoorbeeld ambulante gezinsondersteuning/coaching, sociale vaardigheidstrainingen, jeugd- en jongerenwerk, vroegsignalering 'Niet Pluis'-situaties etc. Vanwege de omvangrijkheid hiervan hebben wij deze buiten beschouwing gelaten. Deze diensten zijn terugvinden op het digitale aanbodoverzicht van maatschappelijke organisaties in Barneveld: CJG, Elan, Icare en Welzijn Barneveld.

Daarnaast wordt bij preventie ook gedacht aan interventies met betrekking tot positieve gezondheid en talentontwikkeling, die niet als concrete preventie-activiteiten worden uitgevoerd. In de toekomst willen we dit wel stimuleren. Daarbij kan worden gedacht aan activiteiten die gericht zijn op het stimuleren van mentaal welbevinden en het vergroten van de persoonlijke ruimte om aanleg en talent in een vroeg stadium te kunnen ontwikkelen. De samenwerking met scholen is hierbij onmisbaar.

2. preventie-activiteiten specifiek gericht op thema's en doelgroepen

Deze preventie-activiteiten zijn specifiek gericht op thema's en doelgroepen. De activiteiten moeten een antwoord formuleren op hedendaagse maatschappelijke vragen. Het platform Jeugd is een middel waarin wij deze maatschappelijke thema's bespreken met preventieve partners en scholen.

Deze memo bevat een overzicht van de specifieke interventies binnen de prioritaire thema's.

Preventieactiviteit	Toelichting	Betrokkenen
<u>(Passend) Onderwijs</u>		
Schoolmaatschappelijk Werk	Hulp en ondersteuning gericht op leerlingen, ouders en onderwijspersoneel.	CJG
Coaches on the job	De coaches on the job voor de voorschoolse voorzieningen werken vanuit het CJG. Zij doen observaties en kijken mee met leiding en ouders.	CJG
Pilots op scholen	De instroom in de GGZ van jeugdigen in specifieke levensfasen is zeer hoog. Wij willen deze instroom verminderen door signalering en meer expertise toe te voegen aan scholen zodat knelpunten tijdens het opgroeien sneller worden herkend en eerder worden aangepakt.	De gemeente Barneveld in samenwerking met scholen, samenwerkingsverbanden, CJG en jeugdhulpaanbieders.
Pilot vroegtijdige schoolverlaters in beeld	Een aantal jongeren verlaat voortijdig het onderwijs zonder een startkwalificatie behaald te hebben. In een lopend schooljaar worden voortijdig schoolverlaters benaderd door een trajectbegeleider die de jongeren probeert terug te leiden naar school of te begeleiden op weg naar werk.	Be-Active i.s.m. trajectbegeleider van het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)
<u>Alcohol en Drugs</u>		
Grootschalige bewustwordingscampagne	Grootschalige bewustwordingscampagne voor geheel Barneveld over alcohol in het verkeer. Dit vloeit voort uit het actieplan 'terugdringen alcohol in het verkeer onder jongeren'.	De gemeente Barneveld in samenwerking met de jongerenraad.
Alcohol en Verkeerscursus	De cursus is ingezet om kennis en bewustzijn te vergroten bij de doelgroep. Na afronding van de alcohol en verkeerscursus vervallen de legeskosten bij het verkrijgen van het rijbewijs.	Iriszorg
Menukaart Preventielessen	Er ligt een menukaart voor scholen met een aanbod voor preventielessen m.b.t. Leefstijlinterventies Weerbaarheid en Gezond, Gastlessen Alcohol en Drugs, Rijden zonder invloed en algemeen middelengebruik (waaronder lachgas).	CJG in samenwerking met IrisZorg, Be-Active, Stichting Chris en Voorkom en Rijden Zonder Invloed (vanuit ROV Oost-Nederland). Er is ook een koppeling tussen bewustwordingscampagne en de voorlichting op scholen.

<u>Bewegen</u>		
Aanbod Jeugdobesitas	Programma's gericht op terugdringen overgewicht bij jongeren. Dit betreffen de programma's 'BereFit' voor kinderen van 4-7 jaar en 'Kidsfit' voor kinderen van 8-12 jaar (uitloop naar 13 en 14 jaar).	CJG in samenwerking met Medifit, Diëtistenpraktijk Barneveld en Praktijk Dynamiek.
Inzet Be Active	Beweeg- en sportstimulering door o.a. inzet spelbus en sport en spelkasten. Daarnaast is versterking van bewegingsonderwijs ook een taak.	Be-Active
Smart Fit	'Smart and Fit' is een lesmethode gericht op een gezonde en actieve levensstijl. Het gaat over bewegen, voeding en gedrag. Verschillende scholen maken gebruik van deze lesmethode.	Be-Active in samenwerking met CJG
Maatschappelijk sportfonds (MSF)	Sportorganisaties maken van het MSF gebruik om verschillende maatschappelijke doelen na te streven zoals 'groeien naar zelfstandigheid', ontdekken van talenten en kennismaking met 'nieuwe' sporten.	Diverse sportverenigingen, Be-Active en Welzijn Barneveld.
Sport- en beweegakkoord	In 2020 zal het sport- en beweegakkoord starten met samengestelde acties. Eén van de gekozen thema's is 'de jeugd vaardig in beweging' en 'sporten en bewegen voor kwetsbare groepen'.	Het akkoord wordt naar alle waarschijnlijkheid door minimaal 10 sport-, welzijn- en maatschappelijke organisaties ondertekend.
<u>Laaggeletterdheid</u>		
Taalhuis en taalhuis-coördinator	Het doel is iedereen met een vraag op het gebied van de basisvaardigheden mee te laten doen door te werken aan (onderhouden van) deze vaardigheden.	Taalaanbieders (formeel en non-formeel), Welzijn Barneveld, Bibliotheek Barneveld, CJG, GGD/JGZ, voorscholen en onderwijs.
Menukaart taalproducten	In samenwerking met (voor)scholen is een menukaart opgesteld met een inventarisatie van diverse taalproducten die laagdrempelig worden ingezet door kinderopvang en scholen worden ingezet.	Gemeente Barneveld, vertegenwoordiging van VVE, PO (onder- en bovenbouw), VO, Bibliotheek Barneveld.
Boekstart en Boekstartcoach	BoekStart is een programma dat het lezen met heel jonge kinderen wil bevorderen én ouders met jonge kinderen wil laten genieten van boeken. De Boekstartcoach is aanwezig op het consultatiebureau en gaat met ouders in gesprek over het belang van voorlezen voor de taalontwikkeling.	De gemeente Barneveld, de Bibliotheek, consultatiebureaus en instellingen uit de voorschoolse opvang werken daarin samen.
<u>Kind en armoede</u>		
Minimaregelingen	Diverse minimaregelingen waardoor kinderen ondanks de financiële situatie van de ouders mee kunnen op schoolreisje, huiswerk maken op een computer, zwemlessen volgen of lid worden van een sportvereniging.	Gemeente Barneveld i.s.m. sportverenigingen, voorscholen, onderwijs, consultatiebureau, CJG en maatschappelijke organisaties.
Meedoencoach	Een meedoencoach wordt ingezet om het gebruik van de regelingen te bevorderen en te onderzoeken waar het gezin verder behoefte aan heeft.	Be Active
Communicatiecampagne	Een passende communicatiecampagne om de kennis te vergroten over de diverse regelingen en ondersteuning in het onderwijs, en het vergroten van bewustwording over het onderwerp armoede en schulden.	Gemeente Barneveld in samenwerking met scholen.
Project Gêldwijs	Voorlichting over omgaan met geld door middel van o.a. gastlessen	Welzijn Barneveld i.s.m. scholen en Rabobank.

<u>Geboorte zorg</u>		
Denktank Kansrijke Start	Te veel kinderen hebben geen goede start bij de geboorte door vroeggeboorte, een te laag geboortegewicht of een combinatie daarvan. Een denktank denkt na over maatregelen om alle kinderen een kansrijke start te geven.	GGD/JGZ, CJG, Verloskundigen, Kraamzorg, Gynaecologen, medisch maatschappelijk werk, huisartsen, St Breder, Youké, Elan, Icare, Zwangerschapsgym
Kansrijke Start: goede overdracht ikv kwetsbare zwangeren	Bevorderen signaleringsfunctie en opzetten van een goede structuur om kwetsbare zwangeren in een vroegtijdig stadium de juiste zorg en ondersteuning te kunnen bieden. De aansluiting tussen het medische en sociale domein is daarbij een aandachtspunt.	Regionale samenwerking van de gemeenten Barneveld (CJG), Ede, Wageningen en Verloskundig Samenwerkingsverband Gelderse Vallei.
Pilot Centering Pregnancy	Een programma gericht op medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd. Daarnaast is het ook een uitwisseling tussen zwangeren die rond dezelfde periode zijn uitgerekend.	CJG in samenwerking met GGD/JGZ, Verloskundigen en Kraamzorg.
Pilot Pink Cloud	Ondersteuning van jonge ouders ondersteunt in hun rol van partnerschap naar ouderschap via een online programma.	CJG
<u>Kindermishandeling</u>		
Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling	De Barneveldse aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld is gericht op bewustwording (alert zijn op signalen), deskundigheidsbevordering (kennis over), vaardigheidstraining (weten hoe te handelen) en versterking van de samenwerking tussen alle organisaties die met kinderen, jongeren en kwetsbaren te maken hebben.	CJG
Aandachtsfunctionarissen	Om de alertheid m.b.t. kindermishandeling en huiselijk geweld te vergroten zijn ongeveer 100 aandachtsfunctionarissen getraind bij diverse organisaties.	CJG
<u>Sterk Ouderschap</u>		
Campagne “Maak je hart voor je relatie”	De campagne voor waardevolle relaties is gericht op het blijven investeren in relaties – ook als er géén sprake is van uit elkaar groeien van partners en het beperken van de gevolgen echtscheidingen.	CJG, Stimenz, Elan
Relatietraining Sterke stellen	De training is bedoeld voor alle stellen in de gemeente Barneveld die willen werken aan hun relatie.	Elan
Kinder- en oudertrainingen	Extra steun voor kinderen en ouders omdat ze thuis of in hun directe omgeving veel meemaken op het gebied van stress en spanningen.	CJG

Voorstel nr.:

Onderwerp: preventie maatschappelijke problemen jongeren

De raad van de gemeente Barneveld in vergadering bijeen d.d. 19 juni 2019

De Raad,

gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:

- er diverse maatschappelijke problemen zijn waarin jongeren een belangrijk rol spelen en als doelgroep in grote mate risico lopen;
- preventieve maatregelen en voorlichtingscampagnes kostbaar en vaak noodzakelijk langdurig moeten zijn om effect te hebben;
- de jeugd onze toekomst is en deze maatschappelijke problemen ook kunnen zorgen voor verhoogde kosten in de jeugdhulp;
- het weinig zinvol en effectief is om tegelijkertijd meerdere preventiecampagnes uit te voeren.

Overwegende dat:

- in samenwerking met de jongerenraad een mooi integrale bewustwordingscampagne tegen alcohol en drugs in het verkeer is ontwikkeld en inmiddels gestart;
- dergelijke campagnes kostbaar zijn en eigenlijk voornamelijk zinvol met voldoende focus en herhaling en daardoor dus een lange doorlooptijd hebben;
- de volgende maatschappelijke problemen ook de aandacht verdienen van een integrale preventieve campagne: online weerbaarheid (bijv. sexting en grooming), loverboys, social media verslaving, gameverslaving en drugsgebruik;
- een overwogen keuze van volgorde en gezamenlijkheid van genoemde thema's van belang is en daardoor een duidelijke toekomstvisie ontstaat voor de integrale preventieve aanpak van de genoemde maatschappelijke problemen.

verzoekt het college:

- een voorstel te maken om de genoemde maatschappelijke thema's te verwerken in een toekomstvisie met betrekking tot continue inzet op preventieve maatregelen en voorlichtingscampagnes en hierin de jongerenraad te betrekken;
- Omdat herhaling voor deze doelgroep erg belangrijk is om de boodschap te ontvangen, en vanwege het feit dat de doelgroep ook steeds ' vernieuwd' wordt, diverse campagnes regelmatig te herhalen. (Bijvoorbeeld nu alcohol, volgend jaar iets anders, dan weer alcohol);

Ondertekening en naam:

L.J. Scheijgrond J.A.G.M. van den Wildenberg

H.W. Wiesenekker S.J. Lasscher

AANGENOMEN motie met 15 stemmen voor en 14 stemmen tegen.